

Vragen naar: Hannelore Strosse
Tel.: 016-26 75 46
E-mail: omgevingsvergunning@vlaamsbrabant.be
Ons kenmerk: 20190220_Besluit kn
Dossierkenmerk: RMT-VGN-2018-0824-BIJ-DEP-01
Projectnummer OMV: OMV_2018121720

**VLAAMS-
BRABANT**

BESLUIT VAN DE DEPUTATIE VAN VLAAMS-BRABANT VAN 28 februari 2019

BETREFT:

Het verzoek tot bijstelling van de lozingsvoorwaarden ingediend door Stefaan Gillard, namens Eternit nv, Kuiermansstraat 1, 1880 Kapelle-op-den-Bos voor de inrichting gelegen op bovenvermeld adres, met als inrichtingsnummer 20181008-0052.

1. Wetgeving en reglementering

Het omgevingsvergunningsdecreet, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het DABM, het decreet betreffende de kleinhandelsactiviteiten, het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, met al hun wijzigingen en uitvoeringsbesluiten.

2. Ontvankelijkheid- en volledigheid

De aanvraag werd ingediend op 12 oktober 2018 en op 19 november 2018 ontvankelijk en volledig verklaard. Aangezien Eternit nv een klasse 1 inrichting betreft waarvoor de deputatie in eerste aanleg bevoegd is, is de deputatie ook bevoegd voor het verzoek tot bijstelling van de lozingsvoorwaarden.

3. Aanvraag

Beschrijving van de plaats en de bestaande inrichting

Eternit nv bevindt zich nagenoeg in het centrum van Kapelle-op-den-bos. Het terrein waarop de inrichting geëxploiteerd wordt, grenst in het oosten aan het kanaal Brussel-Rupel, in het noorden aan de spoorlijn Mechelen-Dendermonde-Gent en in het zuiden aan de Huttekensstraat. Sinds de opstart in 1924 breidde het bedrijf aanzienlijk uit. In de onmiddellijke nabijheid van Eternit nv bevinden zich verschillende woonzones.

De site heeft momenteel een oppervlakte van ongeveer 24 ha met het grootste gedeelte (ongeveer 20 ha), inclusief productiegebouwen ten oosten van de Kuiermansstraat. In het noordelijk gedeelte van de site strekt het bedrijfsterrein zich uit ten westen van de Kuiermansstraat. Hier bevinden zich voornamelijk burelen en is parkeerterrein voorzien voor werknemers en bezoekers.

Eternit nv produceert brandwerende materialen, leien, onderdakplaten, glasal (een gevelbekledingsmateriaal), sidings (een gevelproduct met het uitzicht van een houtstructuur), vlakke platen en extrusiepanelen.

Het productieproces bestaat in grote lijnen uit volgende stappen:

- de aanvoer van grondstoffen per schip of citernewagens;
- het doseren en mengen met water;
- het persen van het mengsel in de gepaste vormen;
- het verharden in ovens;
- eventueel het autoclaveren;
- het in vorm snijden en/of kappen;
- het aanbrengen van de afwerkingslagen;
- het verpakken van de afgewerkte producten.

Op 1 maart 2007 werd aan Eternit nv de milieuvergunning verleend voor het verder uitbaten en veranderen van de inrichting. In deze vergunning werden ook de lozingssituatie van het bedrijf en daaraan gekoppelde lozingsnormen vastgelegd. In 2009 en 2012 willigde de deputatie het verzoek van het bedrijf in tot wijziging van de lozingsparameters. Een gecoördineerde toestand van de van toepassing zijnde bijzondere lozingsvoorwaarden is weergegeven in onderstaande tabel:

parameter	lozingsnorm
BZV	10 mg/l
CZV	100 mg/l
ZS	20 mg/l
totaal stikstof	15 mg/l
totaal fosfor	1 mg/l
chromium	0,5 mg/l
molybdeen	2 mg/l
chloride	1,5 g/l
sulfaat	1,5 g/l
totaal barium	700 µg/l
totaal selenium	20 µg/l

Beschrijving van aanvraag

Het huidig verzoek tot bijstelling van de milieuvoorwaarden bestaat uit het toevoegen van 6 µg/l totaal kobalt aan de bijzondere lozingsvoorwaarden, dit in afwijking op art. 4.2.3.1 van Vlarem II.

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 werd Vlarem II gewijzigd en de rapportagegrens voor kobalt verlaagd van 10 µg/l naar 0,6 µg/l. De rapportagegrens is hierdoor identiek aan het indelingscriterium voor kobalt met als gevolg dat geen kobalt in een concentratie hoger dan 0,6 µg/l geloosd mag worden tenzij er in de omgevingsvergunning hogere emissiegrenswaarden zijn opgenomen.

Op basis van recente metingen worden gehalten aan kobalt vastgesteld in het geloosde effluent die het indelingscriterium (Vlarem II, Bijlage 2.3.1) overschrijden. De analyses (14 metingen) van het effluent van de bedrijfseigen waterzuivering gaven gelijkaardige waarden variërend van 2,8 tot 4,5 µg/l. Resultaten van onderzoek in 2017 wijzen erop dat de aanwezigheid van kobalt in het bedrijfsafvalwater gerelateerd is aan de grondstof cement en een rood pigment gebruikt in het productieproces.

Uit de impactbeoordeling wordt geconcludeerd dat er geen onmiddellijke milieu-impact te verwachten is van de lozing bij de gevraagde lozingsnorm en bijgevolg een verdere studie naar milderende maatregelen niet meteen noodzakelijk is. Om voornoemde redenen wordt een bijzondere lozingsnorm voor het maximaal gehalte totaal kobalt van 6 µg/l aangevraagd. Deze concentratie komt overeen met 10 keer het indelingscriterium voor deze lozingsparameter en is ongeveer 1,3 keer de maximum concentratie vastgesteld bij analyses uitgevoerd in 2018.

4. Historiek

Volgende milieuvergunningen zijn relevant:

overheid referentie startdatum einddatum	omschrijving
deputatie D/PMVC/06H23/07229 1 maart 2007 1 maart 2027	vergunning voor het verder uitbaten en veranderen van de inrichting voor de productie van vezelcement materialen
deputatie D/A45/09C11/12931 2 juli 2009 1 maart 2027	wijziging bijzondere lozingsnorm molybdeen van 0,4 mg/l naar 2 mg/l
deputatie D/mld/08I14/11810 9 juli 2009 1 maart 2027	aktename mededeling kleine verandering
deputatie D/mld/11F27/16883 8 maart 2012 1 maart 2027	aktename mededeling kleine verandering
deputatie D/A45/12C23/18234 30 juli 2012 1 maart 2027	wijziging bijzondere lozingsnormen door toevoeging van 700 µg/l barium totaal en 20 µg/l selenium totaal

5. Openbaar onderzoek

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek werden 14 bezwaarschriften ontvangen waarvan 3 unieke en 7 na sluiting van het openbaar onderzoek. De bezwaarschriften worden als volgt samengevat:

1. het gezondheidsrisico voor omwonenden en werknemers;
2. de versoepeling voor de parameter kobalt is onverantwoord aangezien voor dit zwaar metaal geen algemeen dalende trend vastgesteld wordt betreffende de aanwezigheid in oppervlaktewater;
3. het is niet verantwoord om verhoogde lozingsnorm kobalt toe te staan in woon- en woonuitbreidingsgebied;
4. de zuivering in het waterzuiveringsstation wordt bemoeilijkt door hogere concentraties giftige afvalstoffen waardoor er een blijvend risico is om deze stoffen in oppervlaktewater terug te vinden; het is onduidelijk of schadelijk kobalt verwijderd wordt in de zuiveringsinstallatie;
5. het toestaan van een versoepelde kobaltnorm betekent inbreuk tegen het principe 'de vervuiler betaalt';
6. het bedrijf dient een eerste zuivering te voorzien en te bekostigen alvorens het bedrijfsafvalwater te lozen;
7. het dossier was enkel ter inzage bij gemeente. Er is slechts summiere informatie publiek beschikbaar via het omgevingsloket;
8. de keuze voor de organisatie van het openbaar onderzoek tijdens de vakantie lijkt niet toevallig;
9. op basis van de voorgeschiedenis zou het bedrijf respect moeten tonen voor omwonenden en hun omgeving, het goede voorbeeld geven en zich aan de vastgelegde milieunormen houden;
10. werkgelegenheid vormt geen grond om milieunormen aan te passen;
11. het dossier is niet volledig. Het type, de vorm en de soort van kobalt werd niet teruggevonden;
12. kobalt is onveilig voor het milieu.

Het college van burgemeester en schepenen heeft deze bezwaarschriften behandeld en deels in aanmerking genomen. Wat de invloed op het RWZI van Ruisbroek betreft, wordt door het college verwezen naar het advies van de VMM. Het college stelt dat het bedrijf wel milderende maatregelen moet nemen om de lozingsconcentratie terug binnen de geldende wettelijke normen te brengen zodra de afkoppeling van de collector gebeurt.

De bezwaarschriften werden besproken tijdens de vergadering van de POVC.

Omwille van regelgeving inzake privacy en confidentialiteit zijn via het omgevingsloket, ongeacht de aanvrager, slechts een uiterst beperkt aantal gegevens over een aanvraag publiek toegankelijk (vb. aanvrager, periode openbaar onderzoek, MER-aanmeldingsbeslissing...). Om het volledige dossier te consulteren dient langsgesleuteld te worden bij de betrokken gemeentelijke dienst. In de regelgeving omtrent de organisatie van het openbaar onderzoek zijn geen uitzonderingsbepalingen opgenomen inzake vakantieperiodes. Aangezien het openbaar onderzoek door de gemeente correct werd georganiseerd en de exploitant niet verantwoordelijk gesteld kan worden welke gegevens al dan niet publiek consulteerbaar zijn via het omgevingsloket werd het inzage- en inspraakrecht gevrijwaard (openbaar onderzoek, bezwaar 7 en 8). Dit wordt ondersteund door de bezwaren en opmerkingen die tijdens de periode van het openbaar onderzoek werden ingediend.

De inhoudelijke bespreking van de overige bezwaarschriften worden behandeld bij de beoordeling hieronder.

6. Adviezen

Volgende instanties werden om advies verzocht en verleenden volgende adviezen:

adviesinstantie	datum ontvangst	advies
cbs Kapelle-op-den-Bos	27 december 2018	gunstig met voorwaarden
departement omgeving – GOP milieu	/	geacht gunstig
vlaamse milieumaatschappij – afvalwater en lucht	7 januari 2019	gunstig met voorwaarden
de vlaamse waterweg	/	geacht gunstig
provinciale dienst waterlopen - watertoets	5 december 2018	gunstig

De adviezen werden besproken tijdens de vergadering POVC en in aanmerking genomen.

7. Horen

Gehoord in de vergadering POVC van 22 januari 2019:

naam	partij	hoedanigheid
Michiel Adreaensens	Eternit nv	raadsman
Veerle Van Steen	Eternit nv	milieuadviesbureau
Benjamin Van Opstal	Eternit nv	milieucoördinator
Peter Van Dyck	Eternit nv	aanvrager
Geert Van de Voorde	gemeente	schepen
Lieve Muyldermans	gemeente	omgevingsambtenaar

Tijdens de hoorzitting van de POVC werd door de raadsman van Eternit nv een nota neergelegd. Deze nota werd via het omgevingsloket aan het dossier toegevoegd op 22 januari 2019.

De exploitant heeft kennis genomen van de adviezen. De raadsman van Eternit nv informeert dat de door de VMM geadviseerde voorwaarde inzake afkoppeling betrekking heeft op een historische lozingsproblematiek die niet rechtstreeks gerelateerd is met de gevraagde bijstelling. Omdat naast het gezuiverde bedrijfsafvalwater van Eternit nv ook huishoudelijk afvalwater werd geloosd in de ingebuisde Paalijkbeek, werd door Aquafin beslist om de ingebuisde Paalijkbeek aan de RWZI van Ruisbroek te koppelen. Het is volgens de exploitant nooit de bedoeling

geweest om het gezuiverde bedrijfsafvalwater van Eternit nv ook naar de RWZI van Ruisbroek te leiden. Dit werd destijds ook door het bedrijf gemeld waarna overleg heeft plaatsgevonden met de gemeente, Aquafin en de VMM.

Volgens de raadsman van Eternit nv voorziet de wetgeving niet dat voorwaarden en lasten kunnen worden opgelegd bij een bijstelling. De voorgestelde milieuvoorwaarde staat volgens de exploitant ook niet in redelijk en proportioneel verband met de gevraagde lozingsparameter voor kobalt. Verder wordt aangehaald dat de voorgestelde milieuvoorwaarde niet geadviseerd wordt ter bescherming van de mens en het leefmilieu, wel omwille van een negatief effect op de werking van de RWZI. De vertegenwoordiger van Agop milieu wijst erop dat de geadviseerde voorwaarde wel degelijk impact heeft op de lozingssituatie en dus ook relevant is voor de gevraagde bijstelling. Volgens de POVC is het wel degelijk mogelijk om een gevraagde bijstelling voorwaardelijk in te willigen.

Eternit nv is buiten het kader van de gevraagde bijstelling wel zeker bereid tot verder overleg over afkoppeling en eventuele lozing in het Kanaal.

Voorafgaand aan het indienen van het dossier werd de herkomst van kobalt in het bedrijfsafvalwater onderzocht. Zo zou kobalt teruggevonden zijn in de grondstof cement en ook in een rood pigment, gebruikt in het productieproces. Leveranciers van cement zouden geen alternatieven kunnen aanbieden. Er wordt benadrukt dat een hoofdgrondstof niet zomaar inwisselbaar is. Het productieproces werd door de jaren heen op punt gesteld en een aanpassing van de hoofdgrondstof zou uitgebreid onderzoek vergen. Ook is er geen zekerheid geboden dat het gebruik van een andere grondstof tot gevolg heeft dat geen kobalt meer in het bedrijfsafvalwater zal teruggevonden worden.

Kobalt wordt niet uitgezuiverd in de eigen waterzuiveringsinstallatie. Aangezien gezuiverd bedrijfsafvalwater terug ingezet wordt in het productieproces, kan er zelfs sprake zijn van opconcentratie. Toch is de concentratie waarin kobalt geloosd wordt heel laag ten opzichte van de ontvangende waters, zodat er geen risico is voor mens en milieu. Ook voor werknemers is er geen gevaar aangezien deze niet in contact komen met het afvalwater. Er is een interne preventiedienst die waakt over de veiligheid van werknemers.

De gevraagde bijstelling is het gevolg van het verlagen van de rapportagegrens voor kobalt en is niet ingegeven door een wijziging in het productieproces. Benadrukt wordt dat de gevraagde waarde relatief laag is (10 x indelingscriterium).

De gemeente was aanwezig met raadgevende stem:

Er wordt effectief geloosd op de riolering. Enkel de overstort zit op de beek. De gemeente bevestigt dat Aquafin in het verleden het gezuiverde bedrijfsafvalwater van Eternit nv op de riolering aangesloten heeft en niet op de beek zoals bedoeld. Hierdoor staat de Paalijkbeek voortdurend droog. Dat de Vlaamse Waterweg toestemming zou kunnen geven om het gezuiverde water in het Kanaal te mogen lozen is niet bekend bij de gemeente. Dit zou ook voor de gemeente de meest ideale oplossing zijn. Voor de gemeente is het allerbelangrijkste dat kobalt geen schade toebrengt aan mens of milieu.

8. Advies POVC

De POVC bracht op 22 januari 2019 unaniem volgend advies uit:

De aanvraag voorwaardelijk gunstig te adviseren, om volgende redenen:

- het verzoek tot aanvulling van de bijzondere lozingsnormen is gebaseerd op recente metingen;
- de gevraagde bijzondere lozingsnorm is relatief beperkt, een waarde gelijk aan 10 x het indelingscriterium voor kobalt;
- de impactstudie inzake kobalt toont aan dat er geen aanzienlijk wijzigende milieu-impact te verwachten valt;
- alle maatregelen moeten getroffen worden om de lozing van gevaarlijke stoffen te verminderen, waardoor het aangewezen is de mogelijkheden tot het gebruik van eventuele alternatieve grondstoffen of technieken te onderzoeken om het gehalte aan kobalt in het geloosde effluent van de waterzuivering terug te dringen;

- het gezuiverd bedrijfsafvalwater is niet biologisch belast en heeft door verdunning een negatief effect op de werking van de RWZI;
- globaal kan gesteld worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde lozingsnorm voor kobalt tot een aanvaardbaar niveau kunnen beperkt worden.

9. Bespreking

De deputatie neemt kennis van het eensluidend verslag van de provinciale omgevingsvergunningscommissie van 22 januari 2019 met kenmerk: 2018-0824-BIJ-POVCD-01-Advies POVCD.

a) Planologisch

Volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse is het goed gelegen in een industriegebied. Artikel 7 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen is van kracht. Het verzoek tot bijstelling van de lozingsnormen heeft geen planologisch wijzigende impact.

b) Goede ruimtelijke ordening

Artikel 5.3.1. van het decreet algemeen milieubeleid bepaalt dat de omgevingsvergunning voor het exploiteren van een ingedeelde inrichting of activiteit moet geweigerd worden indien deze ondermeer in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Een bijstelling van de milieuvoorwaarden heeft geen betrekking op de aanvraag van ingedeelde inrichtingen of activiteiten en valt niet onder dit toepassingsgebied.

c) Watertoets en hemelwaterbeheer

Titel I, Hoofdstuk III, afdeling I, artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, legt bepaalde verplichtingen op, die de watertoets worden genoemd. Art. 8 §5, stelt dat de watertoets verplicht is bij de omgevingsvergunning voor de exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten van een project, vermeld in artikel 5, 1°, c), van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning wanneer dat relevant is, gelet op het voorwerp van de vergunningsaanvraag. Deze watertoets houdt in dat de eventuele schadelijke effecten van het innemen van ruimte ten koste van de watersystemen worden ingeschat.

De inrichting is voor een klein gedeelte gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied (zone van 50 are aan parking en kantoorgebouw langs het meest noordelijk deel van de Kuermansstraat). Het bedrijfsterrein grenst op sommige locaties aan overstromingsgevoelig gebied, een gevolg van het onder druk komen van het omliggende rioleringsstelsel. Het voorliggende verzoek tot aanpassing van de lozingsnormen voorziet niet in uitbreidingen aan de bebouwing of verharding, zodat er geen ruimte wordt ingenomen en de kwantitatieve toestand van de waterhuishouding (hemelwater en grondwater) ongewijzigd blijft.

In de productie wordt gebruik gemaakt van kanaal- en grondwater. Omwille van de historische opbouw van het intern waternetwerk is er geen hemelwatergebruik. Een grondige studie van de site wordt momenteel uitgevoerd om de waterhuishouding in kaart te brengen zodat het gebruik en eventueel hergebruik van water beter opgevolgd en gestuurd kan worden.

d) Afvalwater

Het bedrijfsafvalwater bestaat uit procesafvalwater, gemengd met een miniem gedeelte huishoudelijk afvalwater. Het proceswater dat niet wordt hergebruikt en het water van het einde van de productieweek worden naar de waterzuivering geleid. In deze waterzuivering worden de vaste stoffen gedecanteerd in een statische indikker. Het slib wordt teruggepompt naar de productieafdelingen voor hergebruik en het water wordt opgeslagen in vier tanks van 200 m³ en één van 450 m³. Het netto teveel aan water wordt geneutraliseerd en samen met het huishoudelijk afvalwater biologisch gezuiverd via het unitanksysteem. Het gezuiverde afvalwater wordt geloosd in de ingebuisde Paalijkbeek die onder de Wipstraat en de Schuttershofstraat loopt en uiteindelijk, ter hoogte van de collector aan de Kerselaarlaan, terug bovengronds loopt.

De volledige afvalwaterstroom (bedrijfsafvalwater gemengd met huishoudelijk afvalwater) is vergund onder rubriek 3.4 (bedrijfsafvalwater) en wordt geloosd via 1 lozingspunt voorzien van een meetgoot. De ingebuisde Paalijkbeek werd door Aquafin in 2010 aangesloten op een collector en wordt gezuiverd door de RWZI van Ruisbroek. Het bedrijf is momenteel dus een rioollozer en is gelegen in centraal gebied. Het effluent van de RWZI wordt geloosd in de Birrebeek, die uitmondt in de Rupel. Noch in de waterzuivering van het bedrijf, noch in de RWZI uitgebraat door Aquafin, wordt kobalt uit het afvalwater verwijderd. In water opgelost kobalt is moeilijk te verwijderen omdat het zich niet aan zwevende stoffen hecht.

Op basis van 14 metingen tussen januari en juli 2018 werden Co-waarden tussen 2,8 en 4,5 µg/l vastgesteld, met een gemiddelde van 3,52 µg/l. Uit onderzoek is gebleken dat Co aanwezig is in het gebruikte cement en een rood pigment.

Op basis van de analyseresultaten van het bedrijfsafvalwater blijkt dat het werkelijke geloosde debiet lager ligt dan 2,5% van de verwerkingscapaciteit van de biologische straat van de RWZI. Door de lage biologische belasting heeft het bedrijfsafvalwater van Eternit nv door verdunning een negatief effect op de werking van de RWZI. Het aan het bedrijf grenzende Zeekanaal zou een ideale alternatieve lozingsplaats zijn, maar hiervoor moet eerst toestemming van de waterloopbeheerder bekomen worden. Ook Aquafin is vragende partij voor de afkoppeling van het bedrijfsafvalwater van de RWZI. Voor de goede werking van de RWZI is het aangewezen dat het bedrijf werk maakt van de afkoppeling van bedrijfsafvalwater van de RWZI Ruisbroek. Dit geldt als een bijzondere milieuvergunningsvoorwaarde.

Omdat het niet uitgesloten is dat de lozing van het effluent van Eternit nv in de toekomst opnieuw op oppervlaktewater zal gebeuren, werd hiermee door de exploitant rekening gehouden voor de normbepaling van kobalt.

In het kanaal Brussel-Willebroek wordt de milieukwaliteitsnorm (MKN) voor kobalt niet overschreden. Het gemiddelde debiet van het kanaal is 4,2 m³/s en het 10%-ieldebit bedraagt 2,85 m³/s. Uit de impactberekening blijkt dat de gevraagde norm geen invloed zou hebben voor het behalen van de ecologische doelstellingen van de waterloop.

Conform het reductieprogramma gevaarlijke stoffen moeten alle maatregelen getroffen worden om de lozing van alle gevaarlijke stoffen te verminderen en in het bijzonder om de lozing van de meest gevaarlijke stoffen te voorkomen of te beëindigen. In uitvoering hiervan hanteert de VMM daarom een emissieniveau van maximaal 10 maal het IC voor de gevaarlijke stoffen en maximaal 1 maal het IC voor de meest gevaarlijke stoffen. Bij deze waarden worden geen schadelijke effecten verwacht.

e) Gezondheid

In natuurlijke omstandigheden komt kobalt (Co) in lage concentraties voor in lucht, bodem en diepe ondergrond, oppervlaktewater en grondwater, alsook in levende organismen. Kobalt is essentieel voor de mens en voor veel andere organismen o.a. omdat het deel uitmaakt van vitamine B12. Via het minerale kobalt in de bodem en de oceanen komt het in planten en vervolgens als vitamine B in vlees en vis (maar minder in zuivelproducten) in ons lichaam terecht. Op deze wijze bevat ons lichaam ongeveer 5 mg kobalt bij een dagelijkse opname van 2 tot 3 µg.

Omdat kobalt uitgebreid in het milieu wordt verspreid, kunnen mensen er aan blootgesteld worden door het inademen van lucht, het drinken van water en het eten van voedsel dat kobalt bevat. Huidcontact met bodem of water dat kobalt bevat, kan ook de blootstelling vergroten. Kobalt is doorgaans niet zomaar beschikbaar in het milieu, maar wanneer kobalt deeltjes niet gebonden zijn aan bodem- of sedimentdeeltjes, is de opname door planten en dieren groter en kan er accumulatie van kobalt in planten en dieren plaatsvinden. Wanneer planten op besmette grond groeien, hopen zich kleine deeltjes kobalt op in de plant, vooral in de delen die door mensen gegeten worden, zoals de zaden en het fruit. Kobalt accumuleert in planten en in de lichamen van dieren die deze planten eten, maar kobalt staat niet bekend als een stof die zich ophoopt in de voedselketen. Daarom bevatten de vruchten, groenten, vis en andere dieren die we eten meestal niet zulke grote hoeveelheden kobalt. Schattingen van blootstellingroutes

geven aan dat 99 procent van de kobaltblootstelling via het voedsel gaat. Blootstelling via drinkwater, lucht en contact met bodem is klein.

Er zijn weinig gegevens beschikbaar met betrekking tot de toxiciteit van kobalt. De menselijke gezondheidsrisico's van kobalt zijn ook vrij laag in vergelijking tot andere metalen in de bodem. Te hoge concentraties kobalt kunnen echter de menselijke gezondheid schaden. Blootstelling aan zeer hoge concentraties kobalt in de lucht kan gezondheidsproblemen veroorzaken zoals longaandoeningen (astma, longontsteking, kortademigheid). Dit komt vooral voor bij mensen die met kobalt als grondstof werken en dus blootgesteld worden aan zeer hoge dosissen.

Kobalt zou mogelijk ook kankerverwekkend zijn bij inademing. Het International Agency for Research on Cancer (IARC) heeft kobalt opgetekend in groep 2B (stoffen die mogelijk carcinogeen zijn voor mensen). De 'Associatie Advancing Occupational and Environmental Health' (ACGIH) heeft kobalt en zijn anorganische verbindingen in categorie A3 geplaatst (carcinogene werking op proefdieren - de stof is carcinogeen voor proefdieren bij een relatief hoge dosis, of bij blootstellingroutes, types, of mechanismen die niet relevant zijn voor beroepsblootstelling). Kobalt is carcinogeen voor proefdieren volgens de Federale Republiek Duitsland.

Verontreinigd grondwater is één van de mogelijke wegen waarlangs we aan verhoogde concentraties kobalt blootgesteld kunnen worden. Dat grondwater wordt namelijk onder meer gebruikt in de landbouw, in de voeding verwerkende industrie en voor de productie van drinkwater.

Door de beperkte toxiciteit van kobaltverbindingen is er geen grondwaterkwaliteitsnorm vastgelegd in Vlaanderen voor kobalt. Voor drinkwater is er evenmin een norm gespecificeerd. Voor kobalt zijn er in Vlaanderen dus geen normen vastgelegd. De kobaltconcentratie wordt als hoog beschouwd zodra de Nederlandse interventiewaarde voor bodemsaneringen overschreden is. In de Nederlandse bodemwetgeving is de streefwaarde voor de kobaltconcentratie van het grondwater vastgesteld op 20 µg/l en de interventiewaarde op 100 µg/l. In Nederland gaat men uit van een gemiddeld kobaltgehalte in de bodem van 25 mg per kg. Uit resultaten van meetcampagnes van 2011 in de omgeving blijkt dat de achtergrondwaarden van kobalt in het grondwater in deze regio beperkt is en lager ligt dan de Nederlandse streefwaarde.

De overwegingen in acht genomen komt de aanvraag in aanmerking voor vergunning.

Na het verslag gehoord te hebben van Tom Dehaene, als lid van de deputatie, beslist de deputatie:

Besluit

---

1. Het verzoek tot het aanvullen van de bijzondere lozingsnormen (met 6µg/l kobalt) ingediend door Stefaan Gillard, namens Eternit nv, Kuiermansstraat 1, 1880 Kapelle-op-den-Bos, voor de inrichting gelegen op bovenvermeld adres, kadastraal bekend: afdeling 1, sectie A, nrs. 251a, 252k2, 269f, 270e, 270f, 270g, 288p, 288s, 291y, 291z, 303h en 422c (capakeys 23039A0251/03A000, 23039A0252/00K002, 23039A0269/00F000, 23039A0270/00E000, 23039A0270/00F000, 23039A0270/00G000, 23039A0288/00P000, 23039A0288/00S000, 23039A0291/00Y000, 23039A0291/00Z000, 23039A0303/00H000, 23039A0422/00C000) met als inrichtingsnummer 20181008-0052, in te willigen met de volgende voorwaarden:
  - de lozing van het gezuiverde bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater dient naast de algemene lozingsnormen te voldoen aan volgende bijzondere vergunningsvoorwaarden:
    - BZV: 10 mg/l;
    - CZV: 100 mg/l;
    - ZS: 20 mg/l;
    - totaal stikstof (Ntotaal): 15 mg/l;
    - totaal fosfor (Ptotaal): 1 mg/l;

- chroom: 0,5 mg/l;
  - molybdeen: 2 mg/l;
  - barium: 700 µg/l;
  - selenium 0,02 mg/l;
  - chloride: 1.500 mg/l;
  - sulfaat: 1.500 mg/l;
  - kobalt: 6 µg/l;
- binnen een termijn van 5 jaar na vergunningverlening dient de exploitant een vervolgonderzoek uit te voeren naar de bronnen van overschrijding van de norm voor kobalt. Mogelijkheden tot het gebruik van eventuele alternatieve grondstoffen of technieken worden hierbij onderzocht. Het rapport van deze studie wordt bezorgd aan AGOP-milieu, de VMM en de deputatie;
  - binnen een termijn van 1 jaar na vergunningverlening dient de exploitant:
    - een studie op te maken naar de mogelijkheden van de afkoppeling van het gezuiverd bedrijfsafvalwater van de RWZI Ruisbroek;
    - een overleg te organiseren tussen de verschillende betrokken partijen (bedrijf, Aquafin, de Vlaamse Waterweg, VMM en de gemeente) waarin deze mogelijkheden worden toegelicht en besproken.
2. De geactualiseerde bijzondere milieuvorwaarden van de ingedeelde inrichting geldig tot 1 maart 2027 omvatten:
- de lozing van het gezuiverde bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater dient naast de algemene lozingsnormen te voldoen aan volgende bijzondere vergunningsvoorwaarden:
    - BZV: 10 mg/l;
    - CZV: 100 mg/l;
    - ZS: 20 mg/l;
    - totaal stikstof (Ntotaal): 15 mg/l;
    - totaal fosfor (Ptotaal): 1 mg/l;
    - chroom: 0,5 mg/l;
    - molybdeen: 2 mg/l;
    - barium: 700 µg/l;
    - selenium 0,02 mg/l;
    - chloride: 1.500 mg/l;
    - sulfaat: 1.500 mg/l;
    - kobalt: 6 µg/l;
  - binnen een termijn van 5 jaar na vergunningverlening dient de exploitant een vervolgonderzoek uit te voeren naar de bronnen van overschrijding van de norm voor kobalt. Mogelijkheden tot het gebruik van eventuele alternatieve grondstoffen of technieken worden hierbij onderzocht. Het rapport van deze studie wordt bezorgd aan AGOP-milieu, de VMM en de deputatie;
  - binnen een termijn van 1 jaar na vergunningverlening dient de exploitant:
    - een studie op te maken naar de mogelijkheden van de afkoppeling van het gezuiverd bedrijfsafvalwater van de RWZI Ruisbroek;
    - een overleg te organiseren tussen de verschillende betrokken partijen (bedrijf, Aquafin, de Vlaamse Waterweg, VMM en de gemeente) waarin deze mogelijkheden worden toegelicht en besproken.

Belangrijke bepalingen uit het omgevingsdecreet

Beroepsmogelijkheden

Tegen deze beslissing kan beroep ingesteld worden bij de Vlaamse Regering volgens de modaliteiten vervat in hoofdstuk 3 van het omgevingsvergunningsdecreet van 25 april 2014 middels een beveiligde zending binnen een termijn van 30 dagen na:

- de betekening van de beslissing
- de dag na de eerste dag van de aanplakking van de bestreden beslissing.

Uittreksel uit het decreet

Art. 53. Het beroep kan worden ingesteld door:

- 1° de vergunningsaanvrager, de vergunninghouder of de exploitant;
- 2° het betrokken publiek;
- 3° de leidend ambtenaar van de adviesinstanties of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde als de adviesinstantie tijdig advies heeft verstrekt of als aan hem ten onrechte niet om advies werd verzocht;
- 4° het college van burgemeester en schepenen als het tijdig advies heeft verstrekt of als het ten onrechte niet om advies werd verzocht;
- 5° de leidend ambtenaar van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde;
- 6° de leidend ambtenaar van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde.
- 7° de leidend ambtenaar van het Agentschap Innoveren en Ondernemen of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde, als het project vergunningsplichtige kleinhandelsactiviteiten omvat. (inwerkingtreding 1/1/2018)
- 8° de leidend ambtenaar van het agentschap, bevoegd voor natuur en bos, of, bij zijn afwezigheid, zijn gemachtigde als het project vergunningsplichtige wijzigingen van de *vegetatie omvat*.

Als de aanvraag in een eerste administratieve aanleg overeenkomstig de gewone procedure behandeld is, kan het betrokken publiek alleen instellen als hij tijdens het openbaar onderzoek een standpunt, opmerking of bezwaar heeft ingediend, tenzij aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° het beroep is ingegeven door een wijziging aan de vergunningsaanvraag aangebracht na het openbaar onderzoek;
  - 2° het beroep tegen een beslissing over de aanvraag van een omgevingsvergunning:
    - a) voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit is ingegeven door een bijzonder milieuvoorwaarde, opgelegd in de bestreden vergunning;
    - b) voor andere handelingen is ingegeven door een voorwaarde, opgelegd in de bestreden vergunning;
  - 3° het betrokken publiek toont aan dat hij door specifieke omstandigheden in de onmogelijkheid was om een standpunt, opmerking of bezwaar in te dienen tijdens het openbaar onderzoek.
- Onder het beroep in het tweede lid, wordt zowel het beroep in laatste administratieve aanleg als het beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen begrepen.

Art. 54. Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid ingesteld binnen een termijn van dertig dagen die ingaat:

- 1° de dag na de datum van de betekening van de bestreden beslissing voor die personen of instanties aan wie de beslissing betekend wordt;
- 2° de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn als de omgevingsvergunning in eerste administratieve aanleg stilzwijgend geweigerd wordt;
- 3° de dag na de eerste dag van de aanplakking van de bestreden beslissing in de overige gevallen.

Art. 55. Het beroep schorst de uitvoering van de bestreden beslissing tot de dag na de datum van de betekening van de beslissing in laatste administratieve aanleg.

In afwijking van het eerste lid werkt het beroep niet schorsend ten aanzien van:

- 1° de vergunning voor de verdere exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit waarvoor ten minste twaalf maanden voor de einddatum van de omgevingsvergunning een vergunningsaanvraag is ingediend;
- 2° de vergunning voor de exploitatie na een proefperiode als vermeld in artikel 69;
- 3° de vergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit die vergunningsplichtig is geworden door aanvulling of wijziging van de indelingslijst.

Art. 56. Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid per beveiligde zending ingesteld bij de bevoegde overheid, vermeld in artikel 52.

Degene die het beroep instelt, bezorgt op straffe van onontvankelijkheid gelijktijdig en per beveiligde zending een afschrift van het beroepschrift aan:

- 1° de vergunningsaanvrager behalve als hij zelf het beroep instelt;

- 2° de deputatie als die in eerste administratieve aanleg de beslissing heeft genomen;
- 3° het college van burgemeester en schepenen behalve als het zelf het beroep instelt.

De Vlaamse Regering bepaalt de bewijsstukken die bij het beroep moeten worden gevoegd opdat het op ontvankelijke wijze wordt ingesteld.

Namens de deputatie,

